

פתרון הבחינה בספרות עברית וכללית, 3 יח"ל השלמה ל- 5 יח"ל

מועד קיץ 2012, שאלון: 107,008302

מוגש על-ידי: בתיה לוינסון, נועה לבנה-שכטר ונאוה לזר

מורות לספרות ברשת בתי הספר של יואל גבע

התשובות הן בנקודות בלבד, על הנבחן לפרט את הדברים

פרק ראשון- מבחר יצירות מספרות העולם

קבוצה ראשונה

ענה על אחת מהשאלות 1-5

שאלה מספר 2- "האף" / גוגול

- הנובלה "האף" היא נובלה בעלת יסודות פנטסטיים המספרת סיפור מופלא על אף שהלך לאיבוד, חזר למקומו ועימו שבו החיים למסלולם. המרדף אחר האף האבוד של מיור קובליוב פורש עולם מפוקפק ומרופט.
- בפרולוג תוהה המספר כיצד אירועים פנטסטיים, שאי אפשר להסביר אותם על פי חוקי הטבע מהווים נושא ליצירה הספרותית. זאת לאור העובדה שאינם בעלי ערך דיסקטי. המספר מנסח אמירה ארס פואטית על היצירה הספרותית היכולה לעסוק גם בנושאים שאין בהם תועלת.
- דברים אילו מעצימים את אי הוודאות שהוא חלק בלתי נפרד מהפנטסטי ותורמים להבנת היצירה כמי שמציירת תמונת מציאות מתעתעת המלווה באימה.
- על הנבחן לפרט את האירועים בהם עולה אופיה הפנטסטי של היצירה המלווה באי וודאות. כמו כן יש להסביר את מרכיבי הפנטסטי.

שאלה מספר 4 – הגלגול / קפקא

סעיף א'

- הוריו של גריגור מגיבים על מותו כפי שנהגו בו מרגע הגלגול ואילך.
- **האם** חסרת אונים וחלשה. היא לא ניגשת לבדוק בעצמה האם גרגור מת וכאשר המשרתת דוחפת את גופתו במטאטא, היא אינה מוחאת על כך למרות הזעזוע שהיא חשה.
- **האב** מגיב בשמחה והודיה - מותו משחרר אותו לתמיד מהעימות הסמוי-גלוי עם הבן-שרץ.
- תגובותיהם משקפים את מערכת היחסים של גרגור עם הוריו המתנכרים לאורך הנובלה.

- יש לתאר מערכת יחסים זו על פי שלושת חלקי הנובלה, שלוש היציאות.

סעיף ב'

- מערכת יחסים זו ממחישה את מעמדו הרופף ומצבו התלוש של האדם בעולם.
- ממערכת יחסים זו עולות מספר משמעויות.
- על הנבחן לפרט את המשמעויות השונות שעולות מן הנובלה.

שאלה מספר 5 - קומדיה שקספירית

- הפער בין מעמד האישה למעמד הגבר הוא נושא מרכזי בקומדיה "מהומה רבה על לא דבר".
- הפער עולה באמצעות סיפורי הזוגות בעלי האופי הדיאלקטי.
- סיפורם של קלודיו והרו מחדד את הפער ואילו סיפורם של בנדיק וביאטריציה מטשטש את הפער.
- ההפי אנד בסיום מצמצם את הפער כפי שהודגם באמצעות קלודיו והרו.
- המבנה התכליתי של הקומדיה תורם לעיצובו של פער זה.
- בראשית המחזה הצגת התכלית – הזיווגים: הרו וקלודיו, ובנדיק וביאטריציה.
- הרו וקלודיו: הוא גיבור מלחמה, היא בתו של המושל, הוא מחזר, היא נענית לחיזורו בהוראת אביה, שמה מוכפש, הוא הופך מאוהב ענוג ל"סוחר" בוטה. אביה נוהג בה באלימות.
- בנדיק וביאטריציה: שניהם רווקים מושבעים, עוברים תהליך של שינוי, מודים באהבתם ומבססים יחסי אהבה ואמון. שמותיהם המבורך והמבורכת מעידים על השוויוניות ביניהם.
- החתונה הכפולה בסוף המחזה מישרת את ההדורים ומטשטשת את הפערים.

קבוצה שניה

ענה על שתיים מהשאלות 6-12

שאלה מספר 6 - אודיסאה / הומרוס

- סמלים שמאפיינים את דמותו של אודיסאוס: הצלקת, המיטה ועץ הזית,
- מוטיבים שמאפיינים את אודיסאוס: השיבה המאוחרת, הנאמנות
- על הנבחן לכתוב תשובה על דמותו של אודיסאוס כפי שמתוארת בפרק 23 ולהתייחס לסמלים ו/או למוטיבים.

שאלה מספר 8 - קברניט שלי! רב החובל! / וולט ויטמן

- **קברניט שלי! רב החובל!** הוא שיר קינה על כול מנהיג שמת במהלך ניסיון מוצלח להגשים את חזונו. השיר נכתב בשנת 1865, על ידי המשורר האמריקני וולט ויטמן והוקדש לנשיא ארצות הברית אברהם לינקולן לאחר הירצחו בתום מלחמת האזרחים של ארצות הברית.
- בבסיס השיר פער בין שמחת ההמון הלא מודע ובין כאב הדובר השירי המודע למצבו האנוש של הקברניט.
- מבנה של ארבע שורות קצרות וארבעה שורות ארוכות מבליט את הניגוד בין שמחת ההמון הלא מודע ליגונו של הדובר המפוכח.
- הפנייה הישירה בבית א' ובית ב' נפסקת בבית ג' נוכח וודאות מותו של הקברניט מה שמעצים את הטרגיות בסיטואציה.
- מטשטשת החלוקה בין תיאורי שמחת ההמון לתיאורי הדובר על הסיפון. משתלטים תיאורי הכאב והאבל.
- החזרה על מילות הפניה "לך" מדגישה את יחס הקרבה שחש הדובר השירי. החזרה על מילות השלילה בבית השלישי מדגישה את וודאות מותו של הקברניט.
- על הנבחן לפרט את כול בתי השיר.

שאלה מספר 11 – סונט ד' מתוך: מותה של הגבירה לאורה / פרנצ'סקו פטררקה

- סונט ד' שיר קינה בו האוהב המיוסר מבכה את אהובתו.
- בעודה בחיים הייתה האהובה מושא תשוקה, מקור השראה ושמחה למשורר והטעינה את חייו במשמעות. עם מותה מרגיש המשורר שאיבד את יכולת היצירה, ואת הטעם לחייו, אלא שהייסורים עקב אובדנה הטעינו את חייו במשמעות חדשה וליבו את כוח היצירה: "רק הקינה תעיר את כינוריי".
- השיר בנוי כסונטה המאופיינת בשתי חטיבות: האוקטט והססטט. מבנה זה מדגיש את עוצמת השינוי. האוקטט מתאר את נפלאותיה בעוד הססטט את ייסוריו. השורה האחרונה, כאמור, מיישבת את הניגודים.
- על הנבחן לפרט את כול בתי השיר.

פרק שני – נושאים בין ז'אנריים

ענה על שתי שאלות, כל אחת בנושא בין-ז'אנרי אחר

להיות יהודי, להיות ישראלי : קולות וזהויות

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מהשאלות 13-14

שאלה מספר 13

- על הנבחן לפתוח בהתייחסות לשאלה ובמבוא קצר על הנושא.
- ברומן "ארבעה בתים וגעגוע" מאת אשכול נבו נמצאות דמויות בקונפליקט זהות שמצביע על זהותן המורכבת:
 - סימה ומשה חווים ביחד ובנפרד קונפליקט מרכזי בזהות הישראלית: הקונפליקט בין דתיים לחילוניים.
 - סימה חווה קונפליקט מול נועה בשל הפער העדתי מזרחים אשכנזים. הקונפליקט הפנימי שלה הוא מול מה שהיא, אישה צעירה בת עשרים ושש, נשואה ואם לשניים, אל מול מה שנעה מייצגת בעיניה, ההשכלה הגבוהה, החיים הליברלים.
 - צאדק חווה קונפליקט פנימי בשל היותו ערבי פלשתיני. הדבר מתבטא ביחסו האמביוולנטי לחברה הישראלית: בימים של פיגועים, דברי אמו על רצח רבין, הכניסה לבית זכיאן, בית המעצר, הכלא ושיעורי העברית.
 - יותם חווה קונפליקט בין המציאות הקשה של השכול לבין הכמיהה שלו להחזיר את החיים טרם נפילתו של גידי. משפחתו, שעוזבת את הארץ, מבטאת קונפליקט בין הקשר לאדמה, למולדת לבין הרצון להתרחק מהמולדת התובענית.
- ניתן לבסס את התשובה על דמות אחת, או על מספר דמויות כי כולן מרכזיות באותה מידה.
- במחזה "המורדים" מאת עדנה מזי"א, מיכאלה נמצאת בקונפליקט שמבטא את זהותה המורכבת.
- בהווה – 1997 – מיכאלה היא אשת תקשורת צינית, שפועלת משיקולי רייטינג ומייצגת את השינוי שחל בחברה הישראלית בשנות התשעים. היא מגיעה לבית הקברות ביום השנה של אמה, מתוך צורך עז למלא את החלל שנפער בחייה, כתוצאה מהשבר בינה לבין הוריה ומן השבר האידיאולוגי, "קץ האידיאולוגיות".
- מיכאלה היא בתם של לוחמת לח"י לשעבר ופעיל באצ"ל. בשנת 1967 היא חברה במצפן, ארגון שמאלי רדיקלי שמתנגד לכיבוש ודוגל בדו-קיום. המרד בנים באבות מקבל ביטוי אידיאולוגי ומייצג את מורכבות הזהות של דור הבנים בישראל של שנות השישים.
- על הנבחן לבנות את התשובה על פי התקופות במחזה.

- בסיפור **"העד"** מאת שלומית הראבן קונפליקט של שלומק בין הזהות הישראלית הצברית אותה הוא עוטה על עצמו, כדי להתערות בחברה לבין הזהות המודחקת של נער, פליט שואה, שאיבד את כל משפחתו. הקונפליקט מעוצב באמצעות הדיכוטומיה של אור וחושך.
- על הנבחן לבנות תשובה על פי דמויותיהם של שלומק ויותם, המורה המחנך בבית הספר החקלאי.
- בסיפור **"ארץ התפוזים העצובים"** מאת רסאן כנפאני מתואר הקונפליקט של המספר, הילד שעובר תהליך התבגרות, בין מציאות חייו כפליט לבין הרצון לשוב לארץ התפוזים.
- על הנבחן לבסס את התשובה על שני חלקי הסיפור, על דמות האב וסיום הסיפור.
- בסיפור **"הדרשה"** מאת הזו הקונפליקט של יודקה הוא בין גלות ויהדות לבין ציונות. יודקה, היהודי הוא עולה חדש מ"שם", ודווקא הוא מנסח את הזהות הציונית החדשה.
- **"דרך הרוח" -** גדעון מתמודד עם הקונפליקט בין רצונו להשתייך לחברה המילטנטית שאביו הוא ממיצגיה לבין רצונו להתרחק ממנה.
- הגיוס לצנחנים מבטא את הניסיון להשתייך, והצניחה עצמה מבטאת את הקונפליקט – להיות כמו כולם אבל בעצם להיבדל. בהתאבדות הטראגית בסיום הוא מכריע בקונפליקט.
- קונפליקט זהות אפשר לראות גם בשירים: **"פעם אדבר"** / עריידי נעים, **"תל-אביב 1935"** / לאה גולדברג, **"אני רוצה למות על מיטתי"** / יהודה עמיחי.

שאלה מספר 14

- על הנבחן לפתוח במבוא הקשור לנושא.
- הביקורת על המציאות הישראלית לאורך שלושה דורות באה לידי ביטוי במחזה **"המורדים"**. הביקורת משתנה מדור לדור. בעידן של "קץ האידיאולוגיות" מוארות כל האידיאולוגיות במבט ביקורתי.
- בסיפור **"בתחילת קיץ 1970"** מאת א. ב. יהושוע כמו גם בשיר **"אני רוצה למות על מיטתי"** מאת י. עמיחי עולה ביקורת על ערך הגבורה והמלחמה כדרך חיים.
- במחזה **"המורדים"** עולה ביקורת על המציאות הישראלית בצל המנדט הבריטי באמצעות דמותם של מרתה ושאל.
- הביקורת נגד המלחמה עולה באמצעות דמותה של מיכאלה.

- הביקורת מתנסחת באמצעות מוטיב המרד והסגריה.
- על הנבחן לפרט את סיפור המסגרת ואת שני הסיפורים הפנימיים על הקשרים ביניהם.
- **"בתחילת קיץ 1970"** עולה ביקורת נגד המלחמה שאינה מתקדמת לשום פיתרון באמצעות מצוקתו של האב הזקן. האב מנסה לשבור ללא הצלחה שלושה מעגלי בדידות. הבדידות מסמלת את השבר האידיאולוגי, שמתבטא בהתפכחותו של האב מערך המלחמה. ההתפכחות מנוסחת בנאום ההזוי.
- הביקורת נגד המלחמה עולה באמצעות האמירות של הבן הקורא תגר על ערך המלחמה ורואה את האב כמי שאחראי על חלוקת צווי הגיוס. המתח בין השניים מעוצב באמצעות מטאפורת האור החושך.
- האב והבן מייצגים קבוצות בחברה הישראלית: האב את דור המייסדים והבן את דור הבנים.
- על הנבחן לפרט את פרטי העלילה ואת מטפורת האור והחושך.
- בשיר **"אני רוצה למות על מיטתי"** עולה ביקורת נגד המלחמה בשם האינדיבידואליות, קדושת החיים והנורמאליות. המחאה מתנסחת מתוקף ה"אבל" ובאמצעות הלעגה על המיתוסים השולטים.
- על הנבחן לפרט את כול בתי השיר.
- **ברומן "ארבעה בתים וגעגוע"** ביקורת על היחס הסטריאוטיפי, המשפיל אל הערבי ה"אשם תמיד" – יש לסקור היחס של החברה הישראלית אל צאצא (גינה, סימה לפני ובזמן כניסתו לבית, במחסומים, בכלא).
- עולה ביקורת על מערכת החינוך - המונוולוגים של יותם על תגובת המורה לרצח רבין והפיגועים.
- ביקורת על התנהלות המשטרה והתקשורת - סצנת הכניסה של צאצא לביתו-בית זכיאן. עיצוב דמויות גרוטסקי של השוטרים ואנשי התקשורת.
- **בסיפור "דרך הרוח"** - עולה ביקורת על דור המייסדים שקידש את הגבורה, המוות והקולקטיב.
- הביקורת מעוצבת באמצעות: עיצוב דמויותיהם של שמשון וגדעון, הזמן והמקום, מוטיב ברוח ומוטיב העקדה.
- יש לתאר את עברן של הדמויות והתנהגותן בסצנת הצניחה ובסיומה.
- **"הדרשה"** - אפשרות אחת - בסיפור משתמעת ביקורת על חברי ההגנה הממשיכים את דרכו של היהודי הגלותי – לכאורה הם שונים, חזקים, "ברורים ועזים", יהודים חדשים -

- בפועל הם "הגנתיים" (חברי ה"הגנה"). ביקורת זו מעוצבת דרך אפיון הדמויות, מבנה הסיפור ותכני הדרשה עצמה.
- אפשרות שנייה - בסיפור משתמעת ביקורת כלפי היחס המתנשא, המזלזל והמבטל של הצברים כלפי העולה החדש – הגלותי. ביקורת זו באה לידי ביטוי בעיצוב הדמויות.
- בסיפור "העד" מאת שולמית הראבן ביקורת על האתוס הציוני שבסיסו שלילת הגלות, כור ההיתוך וה"לידה מחדש".
- הביקורת מעוצבת באמצעות דמויותיהם של יותם – התנהגותו, השקפת עולמו, המגרה המטונימית, שלומק – הדיכוטמיה של האור והחושך, דברי רותה על יותם – "קצת קטנים אנו מכדי לילד מחדש", דברי רותה על שלומק והצופן והאלוזיה לאליהו הנביא.
- ניתן לענות גם על "פעם אדבר" ו"ארץ התפוזים העצובים".

נשיות וגבריות: ייצוגי מגדר בספרות

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מהשאלות 23-24

שאלה מספר 23

- על הנבחן לפתוח במבוא הקשור לנושא.
- נשים מתמודדות עם ציפיות החברה מהן בדרכים שונות חלקן מתפשרות וחלקן מרימות את קולן ונאבקות.
- במחזה "בית הבובות", נורה, הדמות הראשית נאבקת בנסיבות חייה ומתמודדת באומץ עם ציפיות החברה ממנה. נורה נוטשת את בית בעלה שהיה לה כבית בובות כדי לממש את עצמה כסובייקט. נורה משלמת מחיר יקר בנטישת ילדיה וחייה הבורגניים.
- ברומאן "גאוה ודעה קדומה", אליזבת, גיבורת הרומן מתמודדת באומץ לב עם ציפיות החברה ממנה. היא מסרבת לשתי הצעות נישואין מגברים אמידים ואינה מתרפסת בפני הגבוהים ממנה בסולם החברתי. אליזבת מורדת בביתיות ומנסחת אמירות ישירות נגד חינוך נשים. בסופו של יום, אליזבת זוכה בכול הקופה. היא מכוננת מערכת יחסים שיוויונית ומכבדת עם בן זוגה בעולם שנשלט על ידי מערכת יחסים של כוח (האנלוגיות).
- בסיפור "בדרך לסיידר סיטי" מוצגת דמותה של חסידה הררי הנאבקת בתכתיבים של הגברים במשפחה. בזכות התובנות שחוותה במהלך המסע, חסידה מוצאת את קולה ומצליחה לפעול על פי שיקול דעתה והבנתה. חסידה מנסחת אמירות מתוך ביטחון

תחושת ערך עצמי. בסופו של יום חסידה מצליחה לתקן את תנאי חייה ולהפוך את מערכת היחסים בינה לבין בעלה לשוויונית יותר. דרך ההתמודדות של חסידה מעוצבת על ידי מוטיב הקול.

- במדרש "אחיות" מוצגת אישה המתמודדת באומץ עם ציפיות החברה ממנה ומורדת במוסכמות.
- במדרש "חולדה ובור" הריבה מורדת בסמכות אביה לצורך ביסוס הערך שבועת אמונים.
- במדרש "אשתו של עקיבא" האישה מורדת בסמכות אביה אך המרידה מגויסת לצורך לימוד תורה.
- השיר "פורטרט של אישה" מציג אישה שלכאורה מתפשרת עם ציפיות החברה ממנה. סדרת הדימויים בשיר מערערת זאת. אפשר לראות את דמות האישה כמורדת ונאבקת עם ציפיות החברה ממנה.
- השיר "סינדרלה במטבח" מציג אישה מורדת : אני יוצאת למלחמה". היא נלחמת בביתיות. אך מלחמתה מוגבלת לרמת ההצהרה כי היא נרדמת. אם ההירדמות היא לצורך איסוף כוח , אז הרי המרד שלה יביא היחלצות מביתיות צרה. דליה רביקוביץ מתארת את הקושי לעבור ממרד תודעתי למרד מעשי.
- בסיפור "מרתה תמתי עד נצח" מאת רות אלמוג הגיבורה מרתה מוותרת לנורמות ונמנעת ממאבק.
- עמדתה זו מעוצבת באמצעות שתיקתה. כשהאישה שותקת גופה מדבר במקומה.
- על הנבחן לבסס את התשובה על דמותה של מרתה, על מערכות היחסים שלה עם אביה, עם בעלה ועם בנה.
- מרתה משלמת מחיר כבד על דרך ההתמודדות הפאסיבית גם במחלה, גם בטיפול האגרסיבי וגם בחוסר היכולה להיחלץ מהמצב.
- בסיפור "הם לא בעלך" מאת רימונד קארבר דורין מתפשרת עם הציפיות של החברה כאשר היא משתפת פעולה עם ארל ועושה דיאטה.
- בסיום הסיפור עמדתה משתנה. היא מגישה לארל את החשבון, כלומר מפסיקה לשתף פעולה עם הציפיות.

שאלה מספר 24

- על הנבחן לפתוח במבוא הקשור לנושא כמו גם להגדיר מהם סטריאוטיפיים נשיים מוטים.
- בכל היצירות בסעיף א' יש לתאר את הדמויות ביצירה, אפשר להתייחס גם אל הדמות הגברית. חושב להראות איך הסטריאוטיפים באים לידי ביטוי. בסעיף ב' יש להתייחס לסופה של היצירה ולמשמעות העולה ממנה. האם היצירה מקבעת או מקעקעת ייצוגי מגדר מקובלים.

- **בנובלה מאת ש"י עגנון** מוצגת דמות נשית המאופיינת באשכול תכונות הקורא תגר על סטריאוטיפיים נשיים המייחסים לנשים תכונות פחות נחשקות מאשר לגברים.

סעיף א'

- תרצה, גיבורת הנובלה, היא הסמכות הסיפורית המגוללת את האירועים. עם מות אמה היא נחשפת לקשר האהבה שהיה לאמה עם גבר בשם עקביה מזל. היא מחליטה לתקן את העוול שנעשה לזוג האוהבים ולחבר את חייה לחיי אמה ולהינשא לעקביה. לאורך כול הדרך היא מגלה אומץ לב ונחישות ההולכים ומתגברים. אלו באים לידי ביטוי בסדרת הפגישות שתוצאה יוזמת. תרצה מתעמתת באומץ לב עם אביה, המשרתת ומינטשי המנסים להניא אותה מדרכה. היא חולמת חלומות המשקפים את היסוסיה. אך נחרצותה מנצחת והיא מצליחה לממש את שאיפותיה.

סעיף ב'

- אפשר לומר גם שלמרות שתוצאה דמות שמערערת סטריאוטיפים בסופו של דבר היא נופלת להתנהגויות סטריאוטיפיות, כמו אמה. היא הופכת חולה, משתמשת במחלה כמניפולציה נשית לכפות את רצונה. כמו אמה היא שואלת את נפשה למות.
- נישואיה לעקביה מזל גבר שמבוגר ממנה בשנים רבות הם הגשמת ארכיטיפ הגאולה וביסוס הירארכיה הפטריארכאלית.
- היא מתייחסת לזיכרונותיה ככתיבה על דברים לא חשובים, כתיבה תראפית, לעומת כתיבת בעלה על דברים חשובים.
- על הנבחן לבנות את התשובה על פי דמותה של תרצה והאנאלוגיה לאמה.

- במרכז המחזה **"בית בובות"** עומדת דמותה של נורה, גיבורת המחזה.

סעיף א'

- בתחילה היא מאשרת סטריאוטיפיים נשיים המייחסים לנשים תכונות לא מעורכות. נורה ילדותית, תלותית, לא ישירה ולא ישרה. נורה היא "בובה".

סעיף ב'

- לאט לאט מתגלות איכויותיה של נורה ונחשפת דמות שמתוקף התנהלותה שוברת סטריאוטיפיים אילו, פורצת את דמות הבובה ומכוננת את הסובייקט שלה.
- על הנבחן לבסס את הדברים על פי דמותה של נורה כפי שמוצגת לכל אורכו של המחזה.
- על הנבחן לפרט את דיאלוג הסיום ולהרחיב את מוטיב התחפושת, ומוטיב בית הבובות.

• **"גאוה ודעה קדומה"**

סעיף א'

- מרבית הדמויות ברומאן נוהגות באופן סטראוטיפי. על רקע התנהגות סטראוטיפית זו בולטים בשונותם הגיבורה – אליזבת ואהובה - דארסי.
- הסטראוטיפים בתיאור דמויות נשים – זקוקות לגבר על מנת לממש את ייעודן (כולן!), קלות דעת ומטופשות (לידיה וקיטי), היסטוריות (גב' בנט), תככניות (קרוליין בינגלי), חלשות וכנועות (גיין).
- הסטראוטיפים בתיאור דמויות הגברים – עליונים, מתייחסים לאישה כאל אובייקט שעליהם לרכוש.

סעיף ב'

- הסטראוטיפים הללו נשברים בדמויותיהם של אליזבת ודארסי (שעובר שינוי מהותי) כמו גם בדמותו של קולינס הנלעג.

• **"מעשה בשתי אחיות"**

סעיף א'

- המגמה המוצהרת של הטקסט מציגה סוג סטראוטיפי של נשים: בוגדניות, שקרניות, ערמומיות.
- יש לתאר את ההתרחשות במדרש.

סעיף ב'

- הקריאה החתרנית מציגה נשים אלו כחזקות ומדגישה את האחוה ביניהן. קריאה זו מצביעה על הפחד הקמאי של הגברים מפני מיניות האישה וכוח ההולדה שלה כיסוד המאיים על ההגמוניה הגברית.

• **"אשתו של רבי עקיבא"**

סעיף א'

- בקריאה המוצהרת של הטקסט אשתו של רבי עקיבא לא מוצגת באופן סטראוטיפי – היא מורדת באביה ובמוסכמות החברתיות – יוזמת אירוסין עם עקיבא הרועה ושולחת אותו ללמוד.

סעיף ב'

- בקריאה החתרנית מוצגת אישה שהיא אמנם מורדת, אבל עושה זאת על מנת לשרת את המוסכמות הפטריארכאליות של חברה יהודית מסורתית.
- יש לתאר את ההתרחשות במדרש.

- בסיפור **"מרתה תמתי עד נצח"** מאת רות אלמוג מעוצבת מרתה הגיבורה באופן סטריאוטיפי. היא אישה יפה, פאסיבית, חולה, מושקת.

סעיף א'

- מרתה למדה בבית ספר לאחיות. היא נשאה לויקטור הרופא.
- על הנבחן לבסס תשובתו על דמותה של מרתה והיחסים עם הגברים בחייה.

סעיף ב'

- בסיום מתערער הסטריאוטיפ במידת מה. מרתה לא שואלת את ויקטור מתי יחזור. היא נכנסת לחדרו של שמואל בלי לדפוק בדלת, היא מדברת אל שמואל באירוניה.
- יחד עם זאת היא יורדת למרתף, מדווחת בדווחות החורקות, חוזרת על המשפט של אביה "מרתה תמתי...". דבר המעיד על חוסר מוצא, על הקושי להיחלץ מההבניה שיצרה הפטריארכיה.

"הם לא בעלך"

סעיף א'

- בסיפור עולה תפיסה סטריאוטיפית של האישה כאובייקט מיני_באמצעות המבט הפורנוגרפי הבוטה, בדברי ארל שדורין צריכה לרזות ובהסכמתה של דורין לכך.

סעיף ב'

- הסטריאוטיפ נשבר כשדורין מגישה לארל את החשבון.

"פורטרט של אישה"

סעיף א'

- בשיר מאת אסתר ראב נדמה שעולה תפיסה סטריאוטיפית של האישה – ראשית חוכמה היות אתך, ציית לך היות שלך.

סעיף ב'

- סדרת הדימויים מערערת את המוסכמות, מערערת את הסטריאוטיפים.

"העיניים הרעבות"

סעיף א'

- בשיר מאת ביאליק עולה תפיסה סטריאוטיפית של האישה כאובייקט מיני, כלילית.

סעיף ב'

- הסטריאוטיפ אינו נשבר. הדובר מרגיש כמי ששילם מחיר כבד בבשרה של האישה.